

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE MERITXELL

PATRONA DEL PRINCIPAT D'ANDORRA

(Bisbat d'Urgell)

Se'n celebra la diada el 8 de setembre

*Puix aquí, divina planta, / volguéreu, tendra, brotar:
De Meritxell Verge santa, / vulgueu-nos sempre ajudar.*

Prop les aigües del Valira
que murmura als vostres peus,
escolteu del qui sospira
les adolorides veus.
Belles flors i tendres plantes
encatifen vostre altar:

De Meritxell...

Vostra voluntat sagrada
clarament manifesteu
quan, enmig d'una nevada,
vostre tron assenyaleu.
Des d'aquí tostemps volíeu
gràcies sens fi dispensar:

De Meritxell...

Vós oïu el qui en les penes
busca aquí el consol perdut;
el malalt sent a les venes
renéixer vida i salut.
Quan del cel la pluja ens manca,
aviat la feu baixar:

De Meritxell...

Per lliurar-vos de la ira
d'infidel perseguidor,
per molt temps l'erma muntanya
encobrí tan ric tresor.
Mes el cel volgué mostrar-vos
com un sol formós i clar:

De Meritxell...

Beneït sigui tothora
el dolç nom de Meritxell
pel romeu, que aquí us implora,
dels comtats de Foix i Urgell.
De la Conca i la Cerdanya
us vénen a visitar:

De Meritxell...

Per patrona us aclama
el Consell amb gran amor,
i entusiasmat proclama
que d'Andorra sou tresor.
Les Parròquies andorranes
vós, Reina, vulgueu guardar:

De Meritxell...

Una seca gavarrera
que amagava tan gran bé,
abans de ser primavera
verda fulla i flor tragué.
Puix vós sou rosa divina
de bellesa singular:

De Meritxell...

Ja des de l'Edat Mitjana
per les Valls sempre vetlleu,
i vós, Reina sobirana,
la fe d'Andorra guardeu.
El verí de l'heretgia
mai no hi pogué penetrar:

De Meritxell...

Com a reina us coronaren
tots els pobles andorrans;
devotíssims col·locaren
or i argent en vostres mans.
Diadema molt preuada
per vós van encomanar:

De Meritxell...

Els pobles veïns s'afanyen
a venir-hi en processó
i a l'església us acompanyen
amb fe viva i devoció.
Mes tantost la nit arriba,
vós torneu al roserar:

De Meritxell...

Si ens amenaçaven guerres
com un terrible flagell,
defenseu aqueixes terres
amb el vostre sant mantell,
i amb miracles prodigiosos
l'enemic feu recular:

De Meritxell...

Amb vostra mà poderosa
gardeu-nos de tot perill
i porteu-nos amorosa
al vostre santíssim Fill.
Coronats d'eterna glòria
dalt al cel puguem cantar:

De Meritxell...

*Puix vostra bondat és tanta, / que us digneu aquí habitar:
De Meritxell Verge santa, / vulgueu-nos sempre ajudar.*

Lletra: anònima (1874) - Música: anònima popular - Dibuix i orla: Sergi Mas.

Tornada

Puix a-quí, di-vi-na plan-ta, vol-guè-reu ten-dre bro-tar: De Me-rit-xell Ver-ge
san-ta, vu-llau-nos sem-pre ja-ju-dar. Prop les ai-gües del Va-li-ra que mur-mu-ra vos-tres peus,
es-col-teu del que sus-pi-ra les a-do-lo-vi-des veus; be-lles flors i ten-dres plan-tes en-ca-ti-fen vos-tre al-tar.

V. Pregueu per nosaltres, santa Mare de Déu.

R. Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.

PREGUEM: Concediu, Senyor, als vostres servents el do de la gràcia divina; i ja que la maternitat de la Verge Maria fou per a nosaltres l'inici de la salvació, que la festa de la seva Nativitat ens porti un augment de pau.
Per Crist Senyor nostre. - R. Amén.

GUIA PER A LA VISITA DEL SANTUARI DE MERITXELL

La imatge desapareguda la nit del 8 de setembre de 1972 —avui en venerem una còpia fidel, obra de l'artista andorrà Sergi Mas— era una talla romànica del segle XII. No hi ha cap dubte que ja existia aleshores una capella on acudien els fidels a venerar aquella imatge. I no és agosarat d'afirmar que la història d'Andorra ha anat sempre de bracet amb la Mare de Déu de Meritxell.

N'és penyora emotiva i senzilla el costum o tradició que conserven encara avui algunes famílies, segons la qual la mare andorrana pujava a presentar el fill a la Verge de Meritxell abans de complir l'any.

El nom de Meritxell

Meritxell —situat a 1.527 m. d'altitud, a la riba esquerra de la Valira de Llevant, aigua avall de Canillo— és, segons l'eminent filòleg Joan Coromines, diminutiu de Mereig, que és el nom d'unes bordes que té al damunt. I Mereig ve del llatí «meridies», que vol dir «migdia». Així, el nom de Meritxell expressa que la Verge Maria és el Sol esplendorós del migdia, que il·lumina les valls andorranes, tal com es representa amb el sol damunt l'altar major del santuari, amb uns raigs que il·luminen tota la sagrada mesa.

Hi ha qui vol llegir en el nom de Meritxell que és el centre geogràfic de les parròquies andorranes, raó per la qual fou escollit el llogarret com a tron de l'excelsa Patrona.

El que sí que podem afirmar tots avui és que la fe del poble d'Andorra ha fet de Meritxell, que guarda gelosament la Mare de Déu, el cor espiritual del país.

Els materials de l'edifici

El santuari nou de Meritxell ressalta per la seva austeritat; no hi ha cap ornamentació. Això fa que en ressurtin els tres elements nobles que harmonitzen l'obra arquitectònica

amb el seu entorn: 1) la pedra de pissarra, treta de la muntanya mateixa; 2) la blancor dels sostres de mosaic, que sintonitza amb la neu dels 8 mesos llargs d'hivern que passa el santuari, i 3) el coure que cobreix tota l'obra, i que va prenent amb els anys el color verd dels prats veïns.

Una vidriera solemne i grandiosa separa el temple del claustre gran. Si els vitralls gòtics, amb els seus múltiples colors, ens parlen de la transcendència divina, per què no ens n'ha de parlar també la solemne vidriera, gràcies a la qual penetra al santuari una cascada immensa de llum, si Jesús, el Fill de Maria, ens ha dit: «Jo sóc la llum del món!»

Santuari d'Andorra

Les set escultures, obra de Sergi Mas, corresponents als sants patrons de les parròquies andorranes, expressen que Meritxell és el santuari nacional andorrà. Sant Serní, per Canillo; santa Eulàlia, per Encamp; sant Corneli, per Ordino; sant Aciscle, per la Massana; sant Esteve, per Andorra la Vella; sant Julià, per Sant Julià de Lòria, i sant Pere màrtir, per Escaldes-Engordany, col·locats com a retaule a l'església del santuari, constitueixen la presència permanent a Meritxell de les set parròquies andorranes al costat de la Mare de Déu.

Molt més que un temple

Un santuari és un espai de pau. D'aquí la gran importància que dona l'arquitecte Bofill als més de 300 m. de bancs i als llargs passeigs i claustres per poder respirar la pau religiosa del santuari.

Un santuari és un marc per a la contemplació. Això fa que el santuari de Meritxell aconseguixi una comunió viva amb la natura: poder contemplar des del temple i des dels claustres els prats, els arbres, Mereig, el bosc del coll d'Ordino i el pic suprem andorrà de Casamanya. Una comunió que es completa quan, per uns miralls entorn de l'altar, la natura penetra dins el temple.

Turista o devot que visites la Mare de Déu al seu santuari de Meritxell: esperem que aquesta guia t'ajudi a sentir-te pelegrí.

RAMON ROSSELL, pvre.

